

İÇİNDEKİLER

Sıra	Yayın Tarihi	Yayın Adı	Başlık	Sayfa
71735338	14.11.2017	Yeni Şafak	ALİ SAYDAM	1

Karar vermek bir şiddet olayıdır...

Bu yılki Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü sahiplerinden sinemacı ve reklamcı Yavuz Turgul'un yönetmenliğini üstlendiği filmler, ülkemiz sinema dünyasında ciddi yer etmiş yapımlardır. Bunların içinde sinema tarihimizde bir kırılma noktasına işaret eden **Ekkyra** (1996) özel bir yer tutar. Onu izleyen üç film de **Gönül Yarası** (2005), **Kabadday** (2007), **Av Mevsimi** (2010), hepsi mesajları tartışılmış, Türk seyircisinin teveccühü ile karşılanmış, iyi iş yapmış ve sinema tarihimizde altın harflerle kayıt düşülmüş nitelikli eserlerdir.

ALI SAYDAM
al.saydam@yenisafak.com.tr

Hem sinema sanatı açısından ciddi kaygılar taşıyan, meselesi, tezi olan eserler ortaya koymak, hem de geniş kitlelere ulaşıp ticari başarı elde etmek, kolay iş değildir. Bunu bir tel: pop-klassikleri başarılar. Yavuz Turgul'un eserleri de bize göre birer pop klasığıdır... Son filmi **Yol Ayrımı** da (2017) yeni bir pop klasığı olmaya adaydır. Hem **Şener Şen** in ve **Çiğdem Selsik Onat** in muhteşem oyunculuklarıyla, hem kamera, ışık, dekor ile birlikte atmosfer yarattıkları hem de büyük bir beğeniyi izlediğimiz **Anjelika Akbar** in besteleyip çaldığı olağanüstü müzikleriyle...

Yavuz Turgul'un tezi vardır. Tezi olan insan karşısında mutlaka anti tez oluşturur. Aynen siyasette olduğu gibi... Bu da o insan seven - beğenenlerin yanı sıra bir o kadar da sevmeyen - beğenmeyenlerin oluşmasına neden olur. Aslında bu tür sanatçıların tezlerinden dolayı eleştirmek kadar yanlış bir şey olmaz. Bakılması gereken yer, o tezlerini hangi **biçim - içerik - fenomen - öz dördünlüğü** içinde anlatma becerisidir. Aslında, eğer oluşmuşsa, sanatçının, o dördünlüğü üslubuyla dangasını vurarak ustalıkla evrilmiş becerisiyle ağır nesir, hal hamur olmak ve bunun tadına varmak, sanatçı - sanat - izleyici arasındaki gelişmiş köprüyü keşfetmektir... Bu bağlamda Yavuz Turgul insanı keşfedecek pek çok alan biralmaktadır.

Yol Ayrımı'nda bazı Hollywood yapımlarında kullanılan metaforlarla ille de bağlantı aramak (Bisiklet Hırızları'ndan bisiklet, Yurttaş Kane'den kızak/Rosebad vb.), ya da filmi bir servet düşmanlığının eseri gibi görmek, ne yazık ki Turgul sinemasının tadına varmayı engelleyen entelektüel muhabbetlerden öteye gitmeyecektir.

Oysa o zaman Yavuz Turgul'un filmi boyunca bu kez sanki 'Gözleriyle oynayan' bir 'Şener Şen'i izlemenin keyfini kaçırabilir insan. **Ruhsuzlaşma** ya da (Chomsky'nin ABD için söylediği gibi) **maneviyatını kaybetmiş** bir tektilli imparatoru **Mazhar Kozanlı**'nin kaza öncesi ve sonrasındaki duygular dünyasını Şen'in sadece gözlerinden okuyarak da takip edebiliyorduk. Buzdan bakışlar ve kaza sonrasında kendisini vicdanla tanıştıran 'yeni hayat'ın biraz da hayret, yüklü sıcak balesi...

Yol Ayrımı, dünyayı dünya olmaktan çıkaran vahşi kapitalizmin bir sistem olarak dayattığı ahlakî deformasyon ile vicdanı, merhameti, mukaddesleriyle var olabilecek olan insanı tahterevallinin içi ucunda buluşturmuş. Ama ne buluşturmuş! Kişi aynı tahta üzerinde var olabiliyor mu ki?

Şener Şen'in bîhakkın üstesinden geldiği Mazhar Kozanlı rolünün başına gelen, bazılarının bir "Yeşilçam Klasığı" diye küçümsemediği tank olduğumuz, dram özettelemeye çalışalım.

Tektilli imparatoru Mazhar Kozanlı, kaza sonrasında yeni hayatında, yüzde 60'lık hissesini çalışanlarıyla paylaşmaya kalktığında, ömür boyu rahat yaşamalarına yetecek olan yüzde 40'lık hisselerinin sahibi ailesinin, başta annesi olmak üzere (Çiğdem Selsik Onat) eşi ve çocuklarının, çevrelerindeki hukukçu ve psikiyatristlerin de desteğiyle kendisini nasıl gözden çıkarabildiklerine tanık olur.

Alle adına aileyi yok eden itibarlarla...

Kozanlı ailesinin vakti zamanında gadrine uğramış olduğu halde 'düzen' ve dolayısıyla kendisini koruyabilmek için nefret duygularını bastırarak ailesinin yanında saf tutan, Holding'in ikinci adamı, Mazhar beyin çocukluk arkadaşları Besim Bey'i (Şerif Erol), 'Sistem Sesi' olarak düşünürüz. Sistemin Sesi, çocukluk arkadaşları Mazhar Bey'i uyaracaktır... Ama natle...

Çünkü Mazhar Bey, başına gelen ve gelebilecek olan her türlü musibeti göğüslemeyi göze aldığı yeni hayatında Vicdanın Sesi'ni dinlemeyi amaç edinmiştir.

Sistemin sesi ile vicdanın sesi arasındaki büyük duellou da, Mazhar Bey'in vicdandan daha çok, kendini ve anı yaşamayı seçmiş olan, hedonist kişiliği ile temayüz eden bir başla çocukluk arkadaşları Altan'ın (Rutkay Aziz) okuduğu şu mrsalar gayet iyi özetlemektedir:

"bir armanda yol ikiye ayrıldı, ve ben ben gittim daha az geçmişimden, ve bütün farkı yaratan bu oldu işte." (Robert Frost)

Bakın etrafınıza... Siyasette de, bilimde de, sanatta da kimlerin ipi göğüslediğini göreceksiniz. Tezi olanların, o tezlerini hayata geçirmek için cesaretle yıllarına devam edenlerini...

Turgul filmde ne vahşi kapitalizme sahip çıkar ne de **carpe diem**ci hedonist entelektüel breyçliğe... Karar vermek, iki seçenektan birini bir tür şiddetle ortadan kaldırmak demektir aslında. Yol Ayrımı da işte o şiddet olayının hikâyesidir...

Söylemişlerdi 73 büyüklüğündeki depremden **can verenlerin sayısı bu yazın yazarken 419'a** yükselmişti. **Hayatını kaybedenlere Allah tan rahmet, ailelerine sabırlar dilerim.**